

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.III.20.803/2012/7.szám

A Kúria a dr. Marinics Roland pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Dibácsi Zsuzsanna ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt, a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál 21.P.91.686/2005. szám alatt megindult és másodfokon a Fővárosi Bíróság 56.Pf.637.353/2011/5. számú ítéletével befejezett perében, mely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Bebesi István ügyvéd által képviselt beavatkozott, a jogerős ítélet ellen a felperes részéről 98. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd felülvizsgálati eljárási díját 12.000 (tizenkétezer) forintban állapítja meg, amelyet az 560.000 (ötszázhatvanezer) forint felülvizsgálati illetékkel együtt az állam visel.

Felhívja a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalát, hogy a 12.000 (tizenkétezer) forint pártfogó ügyvédi díjat utalja ki dr. Marinics Roland részére.

Az ítélet ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperesnél 2000. szeptember 15-én bal alsó végtagi rekonstrukciós műtétet végeztek a felperesen, amelynek során combvénát ültettek be a végtagjába. A 2000. novemberi vizsgálat alkalmával a verőér ismételt elzáródását állapították meg, ezért november 22-én újabb műtéti beavatkozásra került sor, műér behelyezése mellett. A műtét előtt angiográfiás vizsgálatra nem került sor. 2001 januárjában a beültetett ér ismét elzáródott, ezért újabb műtétet végeztek, a műeret kitisztították, majd annak ismételt elzáródását követően, más kórházban érfestéses vizsgálat elvégzésére és további ellátására, valamint további műtét

elvégzésére került sor.

A felperes a vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítése iránt előterjesztett keresetét arra alapította, hogy az alperes a kezelése során nem a legnagyobb gondossággal járt el. Arra hivatkozott, hogy az alperes nem tájékoztatta a műtéten kívüli kezelés lehetőségeiről, a műtéthez történő hozzájárulást úgy írta alá, hogy azt nem tudta elolvasni, nem volt megfelelő az érzéstelenítés, és az első műtétet követően nem kapott megfelelő gyógyszereket. Állította, hogy a negyedik műtét során a műér beültetése elkerülhető lett volna, ha az alperes orvosa a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel jár el és elvégzi a szükséges vizsgálatokat. A második és a harmadik műtétet előzetes érfestéses vizsgálat nélkül végezték el. A kárai a műtétek miatt kialakult mozgáskorlátozottságával összefüggésben merültek fel.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy a felperes maradványtünetei az alapbetegségéből származnak és nincsenek okozati összefüggésben az alperes eljárásával.

A beavatkozó a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a jogerős közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes felelősséggel tartozik a felperest azzal összefüggésben ért károkért, hogy az alperes a felperesen 2000. november 22. napján előzetes angiográfiás vizsgálat nélkül végzett érelzáródás miatti műtétet.

A jogerős közbenső ítélet meghozatalát követően az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 100.000 forintot és ennek 2000. november 23. napjától járó késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes a betegsége súlyos, végső stádiumában került az alpereshez, a vizsgálata és kezelése ennek megfelelően történt, a műtét elkerülése kizárt volt, ezért más kezelési lehetőségről a felperest nem is kellett tájékoztatni, a betegségével és annak kezelésével kapcsolatos körülményről megfelelően tájékoztatta az alperes. A per adatai nem igazolták a felperes állítását a beleegyező nyilatkozat dokumentálásának mulasztása körében, ahogy azt sem, hogy nem megfelelően érzéstelenítették, illetve, hogy asszisztencia nélkül került sor a műtétekre. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján csak azt lehetett az alperes terhére értékelni, hogy a második műtétet megelőzően nem végeztek angiográfiás vizsgálatot. A felperes nem vagyoni kárigényét 100.000 forint összegben találta alaposnak, mert egy felesleges műtétet, a harmadikat kellett elszemvednie. Az angiográfia kimutatta volna, hogy a felperes lábánál az úgynevezett teflongyűrűs megoldás a szakmailag leginkább megfelelő, amelynek elvégzésére a negyedik műtét során sor is

került. Az ezt meghaladó igényét azonban alaptalannak találta, mert a felperes által megjelölt további hátrányok a felperesnél a műtétetek követő, illetve jelenlegi egészségi állapotából fakadnak. Az érfestéses vizsgálat hiánya és az eggyel több műtét elvégzése nem befolyásolta a felperes jelenlegi állapotát, annak kialakulásában nem játszott szerepet. A felperesnél jelentkező fájdalmak, a kialakult fekély, a szükséges kezelések, a mozgáskorlátozottság következményei nem az alperes mulasztásával állnak okozati összefüggésben, hanem a felperes súlyos megbetegedésével, és a további műtét lehetősége a beteg ér kiáramlási pályájának jellemzője miatt kizárt és épp az alperes megfelelő kezelése miatt nem állapítható meg az amputálás indikációja. A felperes vagyoni igényét alaptalannak találta az okozati összefüggés hiányában.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú ítéletnek az alperest 100.000 forint és késedelmi kamatában marasztaló rendelkezése fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. Az ítélet indokolásában utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok okszerű mérlegelésével a tényállást helyesen állapította meg és abból az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel megállapította, hogy a felperes 2000. szeptemberi IV. stádiumú verőérelzáródás miatti szövetelhalásos állapotát az orvos tanúk vallomása alátámasztotta. A negyedik műtét utáni elzáródás állapotát részben fizikális vizsgálatokkal, részben ultrahangos vizsgálattal megerősítették. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény alapján, hogy az érfestéses vizsgálat hiánya nem befolyásolta felperes jelenlegi állapotát, annak kialakulásában nem játszott szerepet, ahogy a szakértői vélemény azt is alátámasztotta, hogy a kiáramlási pálya hiányában nincs lehetőség további rekonstruktív műtetre. A nem vagyoni kárpótlás körében helyesen értékelte az ennek alapjául szolgáló körülményeket az elsőfokú bíróság, ahogy helyesen döntött a vagyoni kártérítés elutasításáról is. Kötelezte a felperest az alperes és a beavatkozó részére perköltség megfizetésre, és rendelkezett a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjáról is.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és abban elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és a keresetnek megfelelő döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. A beavatkozó javára megállapított perköltségre vonatkozó rendelkezés mellőzését, vagylagosan pedig annak leszállítását a megállapítható ügyvédi munkadíj minimum összegére, valamint a pártfogó ügyvéd munkadíjára vonatkozó rendelkezés megváltoztatását és annak díját a kifejtett

jogi munkával arányban állóan mérlegeléssel megállapítani kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 339. §-át, a Pp. 206. §-ának (1) bekezdését és a Pp. 221. §-ának (1) bekezdését is. Álláspontja szerint a bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat ellentétesen értékelték azok valós tartalmával, nem oldották fel az ellentmondásokat, azokból hibás jogi következtetésre jutottak, amikor csak a harmadik műtét elszენvedése okán állapítottak meg alacsony összegű nem vagyoni kártérítést a felperes javára. Állította, hogy a bíróság nem vizsgálta és nem kellően értékelt, hogy valójában mennyi műtét elvégzésére került sor az alperestől elvárható gondosság hiánya miatt, ahogy azt sem, hogy az alperesi mulasztásra figyelemmel a felperes nem a megfelelő ellátást kapta, mert nem az angiográfiás vizsgálattal feltárható állapotának megfelelő teflongyűrűt ültettek be. Az alperes azzal, hogy a 2000. november 22-én végzett műtétet megelőzően nem végzett angiográfiás vizsgálatot, nem tudott megalapozott döntést hozni a felperesen elvégzendő beavatkozás felperes egészségi állapotának leginkább megfelelő módjáról. A jogerős közbenső ítélet megállapítására figyelemmel a negyedik műtét megtörténtét is felesleges beavatkozásnak kellett volna tekinteni. Kifogásolta, hogy a felperes jelenlegi egészségi állapotával kapcsolatos szakértői ellentmondásokat nem oldották fel. A szakértői vélemény megállapította, hogy az alperesi műtétek és az elmaradt angiográfiás vizsgálat rontott a felperesnél az erek állapotán, de ugyanakkor azt is állítja, hogy az inoperábilis állapot kialakulásában ezek nem hatottak közre. Szakértő megállapította, hogy a fekély kialakulása miatt nincs lehetőség már további rekonstruktív érműtét elvégzésére, a fekély kialakulása azonban okozati összefüggésben áll az elmulasztott angiográfiás vizsgálattal, ezért a vagyoni kárigénye is okozati összefüggésben van az alperes mulasztásával. Hivatkozott arra, hogy hibás és téves a jogerős ítélet megállapítása, hogy a felperes jelenlegi állapota nincs összefüggésben az angiográfia nélkül elvégzett műtéttel. A szakértői vélemény egyértelműen megállapítja, hogy a második műtét során, az angiográfiás feltárás hiánya miatt nem a felperesnek kedvező és később sikerrel alkalmazott teflongyűrűs eret ültették be, azaz ha ennek elvégzésére sor kerül, a harmadik és a negyedik műtétre nem lett volna szükség. Az erek állapotának romlása - amely az alperes mulasztás miatt következett be - okozta azt, hogy a felperes lábán az erek kiáramlási pályája jelentősen romlott. Ezért megállapítható, hogy a felperes mozgáskorlátozottságát, és a fekélyt az alperes mulasztása okozta.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős közbenső ítéletre figyelemmel az összepszerűség kérdésében csak azt vizsgálhatta a bíróság, hogy a megállapított mulasztással okozati összefüggésben milyen kára keletkezett a felperesnek.

A beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felperes a rendkívüli perorvoslatát megalapozó jogsértést tartalmilag a nem vagyoni és vagyoni kártérítés összegének téves megítélésében jelölte meg. Ezért a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítélet ebben a keretben volt felülbírálnak [Pp. 270. § (2) bekezdés]. A Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

Az alperes kártérítő felelőssége a jogerős közbenső ítélet folytán már nem volt vitás, így a felperes a Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése alapján igényt tarthatott a (4) bekezdés szerinti mértékben a jogellenes magatartással okozati összefüggésben felmerült vagyoni és nem vagyoni kárra.

A felperes a kártérítési igénye tényalapjaként több okot, az alperes több mulasztását, illetőleg orvosi hibát jelölt meg. Az elsőfokú bíróság jogerős közbenső ítéletében egyetlen ok alapján állapította meg az alperes kártérítési felelősségét, míg a többi okot elvetette és ennek indokát is adta. Az elsőfokú közbenső ítélet indokolása szerint az alperes terhére az róható, hogy a második - 2000. november 22-én - műtét előtt nem végzett angiográfiás vizsgálatot. Ennek elvégzése esetén elkerülhető lett volna a harmadik műtét, és az a körülmény, hogy eggyel több műtétet kellett elvégezni, mint amennyi okvetlenül szükséges lett volna, a felperes oldalán kárként jelentkezik.

Az elsőfokú közbenső ítélet ellen a felek nem nyújtottak be fellebbezést.

Az elsőfokú bíróságnak a keresettel érvényesített jogról kell döntenie az annak alapjául felhozott tények alapján. A Pp. 229. §-ának (1) bekezdéséből következően az anyagi jogerő szempontjából jelentősége van annak, hogy a keresettel érvényesített jog milyen tényalapról származik, az ugyanis több tényalapra is alapítható és az anyagi jogerő szempontjából ezek között különbséget kell tenni. Az adott esetben annak van jelentősége, hogy eljárásjogi akadálya van annak, hogy a jogerős közbenső ítélet után a bíróság a kártérítő felelősséget a felperes által a keresetben megjelölt többi tényalap miatt is vizsgálja, így a jogalap elbírálását követően csak az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett károsodást vizsgálhatja.

Az elsőfokú bíróság helyesen azt vizsgálta, hogy az alperesnek a jogerős közbenső ítéletben megállapított mulasztásával, a második műtétet megelőző vizsgálat elmulasztásával okozati összefüggésben milyen károk érték a felperest.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a bizonyítékok értékeléséről szóló jogszabályok megsértésére [Pp. 206. §-ának (1)

bekezdése], az e körben kifejtett álláspontja azonban téves. A jogerős ítélet megalapozatlansága akkor állapítható meg, ha a bíróság a tényállást kellően nem tárta fel, illetőleg a tényállás iratellenes megállapítást, okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos következtetéseket tartalmaz. Az adott esetben ezek nem állnak fenn, a jogerős ítélet ezért megalapozatlanság miatt nem jogszabálysértő. A jogerős ítélet megfelelően rögzítette azokat a tényeket, amelyek a felperesnél történt műtéti beavatkozásról, az angiográfiás vizsgálat elmulasztásának következményéről, és ezzel okozati összefüggésben a harmadik műtét elkerülhetőségéről megállapítható volt. Az adott esetben nem állapítható meg, hogy a bizonyítékértékelésben okszerűtlen következtetés lenne, a mérlegelés eredményét meghatározó indokok tarthatók, azokban nyilvánvaló helytelen következtetés, de iratellenesség sincs. Az alperes tevékenységét és felelősségét vizsgálva a bíróságok a bizonyítékok - az orvos tanúk, a többször kiegészített igazságügyi orvosszakértői vélemények - okszerű mérlegelésével következtettek arra, hogy a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy egy felesleges műtétet kellett elszenvednie, annak testi és lelki következményeivel együtt. Tévesen hivatkozik azonban a felperes arra, hogy a további, így a negyedik műtét is elkerülhető lett volna az alperes mulasztása hiányában; a jogerős közbenső ítélettel okozati összefüggésben megállapított mulasztással okozati összefüggésben csak további egy felesleges műtét állapítható meg az alperes terhére. Arra is tévesen hivatkozik a felperes, hogy a jelenlegi állapota összefüggésben lenne az alperes mulasztásával, mert a műtét elvégzése igazolta annak indokoltságát, a kiáramlás hiányát, és a második műtét angiográfia nélkül történő elvégzése nem befolyásolta a felperes egészségét. A kórfolyamat súlyos előrehaladottsága és nem az alperes mulasztása okozta, hogy a felperesnél további rekonstrukciós műtét elvégzésére nincs lehetőség.

Tévesen hivatkozik a felperes arra, hogy a szakértői vélemények között ellentmondások lennének, mert az igazságügyi szakértők egyértelmű megállapításokat tettek, amikor nyilatkoztak arról, hogy a második műtét angiográfia nélküli elvégzése nem befolyásolja a felperes jelenlegi állapotát; a műtét igazolta a kiáramlás hiányát, azaz annak elvégzése indokolt volt, ahogy azt is egyértelműen megállapították, hogy kizárólag a kórfolyamat súlyos előrehaladottsága és nem e vizsgálat hiánya az oka annak, hogy további rekonstrukciós műtét elvégzésére nincs lehetőség. Az időközönként kiújuló fekély az érszűkület (verőér elzáródás) következményeként, illetve a betegség progressziójaként jelentkezik. Mindez pedig alátámasztja azt a szakértői véleményt, hogy amennyiben a második műtétet angiographia előzi meg, úgy a kórlefolyás által és a 2008-ban történt angiographia alapján igazolható, hogy a műtéti diagnózis helyes volt és a vizsgálat hiánya nem játszik szerepet a felperes jelenlegi állapotának kialakulásában.

A jogerős ítélet eleget tett az indokolási kötelezettségének is, ezért a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésének rendelkezése sem sérült.

Alaptalanul sérelmezi a felperes a felülvizsgálati kérelmében a nem vagyoni kár összegének a megállapítását, mert e körben sem állapítható meg az ítélet megalapozatlansága. A jogerős ítélet helyesen vizsgálta és értékelte azokat a szempontokat, amelyek a nem vagyoni kárpótlás megítélésénél irányadóak, a jogsértés súlyosságát, a felperes életkörülményeiben emiatt bekövetkezett hátrányos változásokat is megfelelő súllyal értékelte. Helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperes vagyoni követelése alaptalan az okozati összefüggés hiányában.

A perköltség megállapításánál tévesen sérelmezi a felperes annak megállapítását figyelemmel a pernyertesség és pervesztesség arányára. A beavatkozó jogi képviselő útján részt vett a peres eljárásban, az általa támogatott alperes nagyjából pernyertes lett, ezért a pertárgyértékre is figyelemmel nem eltúlzott a részére megállapított első- és másodfokú perköltség összege.

A pártfogó ügyvéd díjáról, annak összegéről is helyesen rendelkezett mind az első-, mind a másodfokú bíróság, a felhívott 7/2002. (III.30.) IM rendelet alapján, annak felemelésére nem látott indokot a Kúria.

A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozott határozatával, a Ptk. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperest a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes és a beavatkozó felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, a pártfogó ügyvéd díját az ügyben még alkalmazandó módosított 7/2002. (III.30.) IM rendelet alapján megállapította, a díjat az állam viseli és a kiutalásáról a pártfogó ügyvédet kirendelő elsőfokú bíróság gondoskodik. A felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. február 27.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő
HM